

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobkyně: N. R.**, zastoupena Mgr. Janem Lipavským, advokátem, se sídlem Velké náměstí 135/19, Hradec Králové, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 2. 11. 2004, č. j. 63 Az 100/2004 - 33,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 14. 4. 2004, č. j. OAM - 1466/VL - 10 - 08 - 2004, byla žádost o azyl žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný své rozhodnutí odůvodnil tím, že stěžovatelka naposledy vstoupila na území České republiky dne 4. 2. 2000 a od té doby zde nepřetržitě pobývala, po uplynutí platnosti turistického vouchery nelegálně, přičemž měla možnost se po území republiky svobodně pohybovat a vejít ve styk se státními orgány. Dne 22. 3. 2004 jí bylo uloženo správní vyhoštění z území České republiky na dobu tří let. Skutečnosti, které uvedla ve své žádosti o azyl, jí byly známy již dříve a v podání žádosti o azyl jí nebránily žádné objektivní překážky. Žalovaný tak dospěl k závěru, že stěžovatelka dne 30. 3. 2004 požádala o azyl s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoliv mohla požádat o udělení azylu dříve.

Proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka v zákonné lhůtě žalobu ke Krajskému soudu v Brně. V ní namítala porušení zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád“), neboť dle jejího názoru nemělo rozhodnutí žalovaného náležitosti správního rozhodnutí. Na výtisku rozhodnutí, který jí byl doručen, totiž chybí podpis oprávněné osoby. Dále konstatovala, že před vydáním správního rozhodnutí nebyla upozorněna, že k vydání rozhodnutí dojde, a nemohla se tak vyjádřit k podkladům a způsobu jejich zjištění. Rovněž uvedla, že žalovaný nedostatečně odůvodnil, proč v jejím případě nebylo možno udělit humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu. Ze všech těchto důvodů se stěžovatelka domáhala, aby krajský soud rozhodnutí žalovaného prohlásil za nicotné nebo je zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Rozsudkem krajského soudu označeným v záhlaví byla žaloba stěžovatelky zamítnuta. V odůvodnění krajský soud uvedl, že skutková zjištění, z nichž vycházelo rozhodnutí žalovaného, byla dostatečná a závěry vyjádřené v napadeném rozhodnutí jsou v souladu se zákonem. Zároveň konstatoval, že žalovaný postupoval zcela v souladu se zákonem, pokud stěžovatelčinu žádost o azyl zamítl jako zjevně nedůvodnou, neboť bylo nepochybně prokázáno, že Ukrajinu neopustila z důvodu pronásledování své osoby pro některý z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu a v České republice o azyl požádala, až když jí bylo uloženo správní vyhoštění na dobu tří let. K žalobním námitkám krajský soud uvedl, že správní spis obsahuje originál napadeného rozhodnutí s podpisem oprávněné osoby. Pokud stěžovatelka namítala, že neměla možnost se vyjádřit k podkladům rozhodnutí, pak tato námitka je v rozporu s obsahem spisu, neboť z protokolu o pohovoru je zřejmé, že s ním byla seznámena a nežádala jeho změny či doplnění. Krajský soud rovněž uvedl, že udělení azylu z humanitárních důvodů je plně na uvážení správního orgánu. Ve stěžovatelčině žádosti o azyl neshledal žalovaný důvody hodné zvláštního zřetele a soud pak neshledal důvod pro zpochybnění takového závěru. Rozsudek byl stěžovateli doručen dne 4. 11. 2004 a ta jej napadla kasační stížností dne 18. 11. 2004.

Včas podanou kasační stížností se stěžovatelka domáhá zrušení rozsudku krajského soudu a zároveň žádá o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Namítá existenci kasačních důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Konkrétně zejména namítá, že rozhodnutí žalovaného trpí závažnou vadou řízení, spočívající v absenci podpisu oprávněné osoby na vyhotovení rozhodnutí doručovaném stěžovateli. Dovozuje, že z tohoto důvodu se vůbec nejedná o správní rozhodnutí a toto tudíž nevyjadřuje vůli žalovaného. Je tomu tak i přesto, že ve správním spise je založeno rozhodnutí s podpisem oprávněné osoby. Stěžovatelka je dále přesvědčena, že napadené rozhodnutí bylo vyhotoveno osobou, která je na něm podepsána pod doložkou „za správnost“ nikoliv v Praze, jak je uvedeno v záhlaví, ale v příslušném pobytovém středisku, aniž by byla zaslána do Prahy k podpisu oprávněnou osobou, tj. ředitelem odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra České republiky. Stěžovatelka proto dovozuje, že v okamžiku předání rozhodnutí účastníci řízení nebylo toto rozhodnutí ještě podepsáno oprávněnou osobou a žalovaný tak dosud neprojevil svou vůli řádným způsobem. Z tohoto důvodu považuje rozhodnutí žalovaného za nicotné. Rovněž namítá, že se nemohla v okamžiku předání rozhodnutí seznámit s obsahem rozhodnutí podepsaného oprávněnou osobou, neboť toto se dle jejího názoru ve správním spise nenacházelo a ani nacházet nemohlo. Dále stěžovatelka namítá, že rozhodnutí žalovaného nebylo řádně odůvodněno, a to v případě neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, neboť dle jejího názoru není tento výrok vázán na posouzení udělení azylu dle § 12 téhož zákona, jak v odůvodnění rozhodnutí uvádí žalovaný. Rozhodnutí krajského soudu pak stěžovatelka v této části označuje za zmatečné a nepřezkoumatelné, jelikož

jeho odůvodnění neodpovídá přezkoumávanému rozhodnutí, když tvrdí, že žalovaný zkoumal, zda nebyly dány důvody pro udělení azylu podle § 12 a § 14 zákona o azylu, ale ve skutečnosti žalovaný konstatoval, že důvody pro udělení azylu podle § 13 a § 14 neposuzoval, protože byla žádost o azyl zamítnuta jako zjevně nedůvodná. Stěžovatelka rovněž namítá, že žalovaný se důvody pro udělení humanitárního azylu v rozporu se zákonem vůbec nezabýval a krajský soud následně pochybil v hodnocení jeho postupu, neboť z povinnosti odůvodňovat rozhodnutí je jedním ze základů právního státu. Závěrem stěžovatelka namítá, že jí žalovaný sice umožnil seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí, ale ne se všemi podklady, na základě nichž bylo rozhodnutí vydáno. Blíže však tyto podklady nijak nevymezila, pouze dovodila, že řízení před žalovaným tak bylo stiženo vadou, pro kterou nemůže obstát.

Žalovaný ve svém vyjádření k obsahu kasační stížnosti popírá její oprávněnost, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu, tak i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy, a plně odkazuje na správní spis. S odkazem na judikát Nejvyššího správního soudu konstatuje, že absence podpisu oprávněné osoby nezpůsobuje nicotnost správního rozhodnutí, pokud součástí spisu je originál rozhodnutí, který je oprávněnou osobou podepsán. Rovněž s poukazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu konstatuje, že výrok o neudělení humanitárního azylu by byl v případě použití § 16 zákona o azylu nadbytečný. Námitku týkající se neseznámení stěžovatelky se všemi podklady rozhodnutí považuje žalovaný za zcela bezpředmětnou, neboť měla možnost se k obsahu správního spisu kdykoli vyjádřit, popř. navrhnout jeho doplnění. Z výše uvedených důvodů navrhuje žalovaný zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání jejího odkladného účinku pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), a je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Z obsahu podání lze dovést, že stěžovatelka namítá kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., kasační stížnost je tedy přípustná.

Nejvyšší správní soud po zjištění, že kasační stížnost je podána včas a že je přípustná, přezkoumal napadený rozsudek vázán rozsahem i důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Namítá-li stěžovatelka nezákonnost napadeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě z toho důvodu, že soud nesprávně posoudil splnění podmínky zjevné nedůvodnosti její žádosti (§ 103 odst. 1 písm. a/ s. ř. s.), pak Nejvyšší správní soud musí vyjít z díkce § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel podal žádost o udělení azylu s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo vydání k trestnímu stíhání do ciziny, ačkoliv mohl požádat o udělení azylu dříve. V případě, že krajský soud shledal, že stěžovatelce bylo dne 22. 3. 2004 vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění a ona následně podala žádost o azyl, aniž by jí nějaká objektivní překážka bránila požádat o azyl dříve (tedy od února roku 2002 kdykoli), podmínka nedůvodnosti stěžovatelčiny žádosti o udělení azylu byla splněna a krajský soud se při jejím hodnocení nezákonnosti nedopustil. Aplikoval totiž správný právní předpis (zákon o azylu), v jeho rámci správnou právní normu (tj. normu obsaženou v § 16 odst. 1 písm. k/ zákona o azylu), přitom ji vyložil správně. Nebylo-li zpochybněno (stěžovatelka v řízení

před soudem v tomto smyslu žádná tvrzení ani procesní návrhy neuplatnila), že stěžovatelka pobývala na území České republiky od roku 2002, po jejím území se svobodně pohybovala, mohla kdykoli vejít ve styk se státními orgány a s jejich pomocí obdržet informace nezbytné pro podání žádosti o azyl, ale učinila tak až po vydání rozhodnutí o správním vyhoštění, jsou tyto skutečnosti dostatečné pro konstataci nedůvodnosti její žádosti o udělení azylu. Pokud v řízení o žádosti o udělení azylu vyplyne některá ze skutečností taxativně uvedených v § 16 odst. 1 zákona o azylu, pak správní orgán bez dalšího zamítne žádost. Rozhodne tedy konečným způsobem ve věci, aniž by v řízení zjišťoval existenci některého z důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona. Pro rozhodování o udělení azylu z některého z důvodů předvídaných v ustanoveních § 13 a § 14 zákona je však určující závěr o neexistenci důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu (k tomu srov. např. rozsudek publikovaný pod č. 244/2004 Sb. NSS). Krajský soud proto nepochybil, když se s právním hodnocením daného případu žalovaným ztotožnil. Námitku nezákonnosti rozsudku Krajského soudu v Ostravě tak Nejvyšší správní soud shledává nedůvodnou.

Podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Nejvyšší správní soud neshledal, že by skutková zjištění, z nichž žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel, neměla oporu ve spisech, nebo s nimi byla v rozporu. Naopak je toho názoru, že zjištění učiněná žalovaným vycházejí zejména ze skutečností, které sdělila sama stěžovatelka. Nebylo rovněž zjištěno, že by při zjišťování skutkové podstaty byl žalovaným porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem a že by tato skutečnost mohla ovlivnit zákonost rozhodnutí, a nelze ani dovodit, že by napadené rozhodnutí žalovaného bylo nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Žalovaný musí umožnit žadateli o azyl sdělit v řízení všechny okolnosti, které považuje pro udělení azylu za významné, avšak není jeho úkolem předestírat důvody, pro které je azyl obvykle poskytován. Tímto způsobem žalovaný v případě stěžovatelky postupoval, přičemž ze spisu není patrné, a stěžovatelka to ani netvrdí, že by byla jakýmkoliv způsobem v průběhu řízení o udělení azylu omezována při sdělení důvodů azylu, jež sama uplatňovala. Skutkový stav tak byl zjištěn řádně a přesně a důkazy, které si žalovaný opatřil, jsou pro posouzení daného případu dostačující. Pokud stěžovatelka namítá, že nebyla seznámena se všemi podklady pro vydání rozhodnutí, aniž by však jakkoli specifikovala ty podklady, se kterými seznámena nebyla, pak ani této její námitce nelze přisvědčit, neboť z obsahu správního spisu je zřejmé, že byla seznámena s obsahem protokolu o pohovoru (jako nejpodstatnější části podkladů pro vydání rozhodnutí) a nenavrhovala žádná doplnění ani změny.

Pokud jde o námitku nicotnosti rozhodnutí žalovaného z důvodu absence podpisu oprávněné osoby na výtisku rozhodnutí, který obdržela stěžovatelka, potom Nejvyšší správní soud žádné pochybení při přezkumu krajským soudem neshledává. Nicotnost (neexistenci) správního aktu totiž způsobují jen takové vady řízení, které mají za následek, že o správním aktu nelze v daném případě vůbec hovořit. Může se přitom jednat například o vady spočívající v rozhodování absolutně nekompetentního orgánu, rozhodování podle právního předpisu, který byl přede dnem rozhodnutí bez náhrady zrušen, či absolutní nedostatek zákonem předepsané formy. Namítanou vadu formy rozhodnutí ovšem nelze pokládat za natolik

intenzivní, aby mohla založit přímo nicotnost tohoto rozhodnutí. Za nicotné by toto rozhodnutí mohlo být považováno například tehdy, kdyby se posléze ukázalo, že absence podpisu oprávněné osoby odráží fakt, že toto rozhodnutí bylo vydáno zcela bez jejího vědomí. Tak tomu ovšem v daném případě zjevně není. Ve správních spisech je totiž založeno vyhotovení rozhodnutí, které je řádně podepsáno oprávněnou osobou, a není tak ve skutečnosti pochyb o tom, že rozhodnutí ve správním řízení skutečně vydal ředitel odboru azylové a migrační politiky, tedy osoba k jeho vydání oprávněná. Sama skutečnost, že mezi vyhotovením rozhodnutí a jeho doručením stěžovatelce uplynula krátká doba, žádnou pochybnost v tomto směru nevyvolává. Vada rozhodnutí spočívající v nedostatku podpisu na tom vyhotovení rozhodnutí, jež bylo stěžovatelce doručeno, za situace, že součástí správního spisu je vyhotovení rozhodnutí, které je podepsáno oprávněnou osobou a je i jinak bezvadné, tedy nezakládá nicotnost tohoto rozhodnutí. Ke stěžovatelčině námitce, že se nemohla v okamžiku předání rozhodnutí žalovaného seznámit s obsahem rozhodnutí podepsaného oprávněnou osobou, Nejvyšší správní soud konstatuje, že z obsahu správního spisu, konkrétně protokolu o předání rozhodnutí na č. 1. 27, je zřejmé, že s obsahem rozhodnutí stěžovatelka byla řádně seznámena prostřednictvím tlumočnicka a námitku absence podpisu oprávněné osoby neuplatnila. Ani tato námitka tedy není důvodnou.

Nejvyšší správní soud tedy důvody tvrzené ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. v posuzované věci neshledal.

Pokud dále stěžovatelka s odkazem na § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tvrdí, že rozhodnutí krajského soudu je nepřezkoumatelné a nesrozumitelné, pak i tato námitka je sice přípustnou, neboť směřuje proti přezkumu, jak jej provedl krajský soud, není však důvodnou. Nejvyšší správní soud konstatuje, že rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě je srozumitelné a netrpí ani nedostatkem důvodů rozhodnutí. Pokud soud došel k závěru, že rozhodnutí žalovaného je v souladu se zákonem, přičemž v odůvodnění rozsudku uvedl, že se správní orgán zabýval důvody pro udělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu, což neodpovídá rozhodnutí žalovaného ani obsahu správního spisu, pak došlo k jeho pochybení. Jestliže ovšem, jak bylo uvedeno výše, je rozhodnutí žalovaného i soudu jinak věcně zcela správné a tímto pochybením nebyla stěžovatelka významně poškozena na svých právech, pak i s ohledem na procesní ekonomii nelze toto pochybení považovat za natolik závažné, aby zakládalo důvod pro zrušení napadeného rozsudku.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Za této procesní situace se již Nejvyšší správní soud samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatelka, která neměla v tomto řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, a proto bylo rozhodnuto tak, že žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejdou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. května 2006

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu